

Opmærksomhed henvejet paa dem og givet Dvsfer tillkjende om dem, og i det Hele taget baade idet Regeringen og Lovgivningsmagten den Støtte som ønskelig. Vi have i de senere Aar seet, hvorledes Toldspørgsmaalet er blevet reist ikke blot fra Handelsstandens Side, som tidligere har taget det under Behandling ved Grossererforetets Indstillinger i 1881, men ogsaa fra andre Sider er det blevet reist, fra Landmændenes Side er det blevet drøftet omkring paa Landbomøder, der have opstillet Programmer, naturligvis i almindelige Træk for den Retning, hvortil en Toldreform burde gaa, og er udtalt bestemte Dvsfer. Ligeledes er der fra en større Kreds af Forretningsmænd i Kjøbenhavn og i Provindserne, som er bekiendt under Navn af Toldreformforeningen, opstillet bestemte Programmer, og de Udtalelser, som i saa Henseende ere fremkomne, have, som det er Alle bekiendt, fundet en velvillig Modtagelse fra den meget ærede Regerings og Finansministerens Side, Noget, som ikke har kunnet Andet end glæde dem, som ønske, at man nu omsider vilde kunne komme til at tage fat for Alvor paa denne Sag. Men der har ogsaa, navnlig i den allersidste Tid, yttret sig Dvsfer og vist sig Bestræbelser i modsat Retning. Der er jo paa Handelsmødet her i Kjøbenhavn under Udstillingstiden fremkommet Udtalelser om, at Toldreformagen burde stilles fuldstændig i Bero, og i den allersidste Tid er der fra en Forening, som kalder sig „Foreningen til Forsvar for det nationale Arbejde“ yttret Dvsfe om, ikke blot at man overhovedet ikke for Tiden vil befatte sig med Toldreformer, men hvis man vil have Toldreform, at den skal gaa i en modsat Retning af den, som Bestræbelserne fra alle Sider i dette Thing og fra alle de tidligere nævnte Sider, og jeg kan tilføie ikke alene fra Regeringens, men ogsaa fra Landstingets Side, hidtil ere gaaede. Dvsferne ogsaa nemlig i den Retning, at dersom der skal være en Toldreform, bør vi ikke blot blive staaende ved de nuværende Beskæftigelsesforhold, men vi bør endogsaa forøge den Beskæftigelse, der hidtil har været. Jeg havde antaget, og det har vistnok ogsaa været den almindelige Forventning, at den meget ærede Regering af dette stærke og liblige Røre, der i det Hele taget har været fremme i denne Sag, vilde have taget Anledning til paany at bringe denne Sag til en Overveielse her i Thinget og i det Hele taget i Rigsdagen og se at faae denne Sag bragt til Afslutning, idet denne Sag i Aar — dette Jubilæums Aar — har kunnet fejre sit 25-Aars Jubilæum. Medens det ellers betragtes som ønskelig, at Told-

reformer blive optagne til Forvielse inden en forholdsvis kort Tid, at der ikke gaar mere end nogle faa, f. Ex. 5 Aar, hen mellem de forskjellige Toldreformer, er der her gaaet 25 Aar hen, siden der fandt en Toldreform Sted, og den Forandring i vor Lovgivning, som den Gang fandt Sted, kan kun meget betingelsesvis kaldes en Toldreform; thi det er vel bekiendt, at Befolkningens brede, almindelige Sag, som finder sit Udtryk, sin Repræsentation i dette Thing, aldrig er bleven hørt om denne Toldreform. Det er vel bekiendt, at den er bleven vedtaget af en Forsamling, der var sammensat efter en endnu mere eksklusiv Valglov end den nuværende Landsting, og at de Interesser, som fortrinsvis gjøre sig gjældende omkring i den almindelige Befolkning og som følge deraf fortrinsvis ere repræsenterede i dette Thing, der være i et saa forsvindende Mindretal, at de aldeles ikke kunde gjøre sig gjældende. Det er blevet yttret af en fremragende Taler under de mangfoldige Forhandlinger, der i Sommer have fundet Sted om Toldagen, at en Toldreform fremkommer efter Sagens Natur ved et Kompromis mellem de forskjellige Dvsfer og Interesser, som maa gjøre sig gjældende derved. Det er fuldkommen rigtigt; men ved den Toldreform, som fandt Sted i 1863, vare de Interesser, som repræsenteres i dette Thing, ikke repræsenterede og kunde ikke gjøre sig gjældende i alt Fald ikke paa nogen virksom Maade ved Forhandlingerne om denne Sag. Dertil kommer endnu et Moment, det nemlig, at der var mangfoldige Interesser, som nu helt ere forsvundne, der gjorde sig i høj Grad gjældende ved de Kompromiser, som bleve indgaaede i Anledning af den da tilbeiebragte Toldlov af 1863. Det var Hertugdømmernes, navnlig de holstenste Fabrikanters Interesser, men det er et Hensyn, som nu er forsvundet af de Faktoreres Tal, som kan komme i Betragtning. Vi staa altsaa i Virkeligheden nu, som tidligere har gjort opmærksom paa, naar jeg har talt om en Toldreform og fremhævet Usikkerheden af i Virkeligheden at komme til Toldreformer, overfor den første Toldreform, ved hvilken den danske almindelige Befolknings Stemme vil kunne gjøre sig gjældende. Efter at Stemmen nu har hørt i saa stærkt Maal i de forskjellige Sag af Samsindet, havde jeg, ligesom Usikkerheden af atter at kunne komme til Toldreformer gjentagne Gange er bleven fremhævet fra dette Things Side, uregelmæssigt kunne vente af den meget ærede Regering, at den vilde have taget Sagen op og søgt at tilbeibringe det Kompromis, som det er nødvendigt at